

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 265/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť R. M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 Tos 93/2013-33 z 19. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť R. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.
2. Žiadosti R. M. o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2014 doručená sťažnosť R. M. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Tos 93/2013-33 z 19. decembra 2013 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v trestnom konaní rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 247/2007 z 20. mája 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 23 To/121/2009-464 z 19. novembra 2009 uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) a písm. d) Trestného zákona, za čo bol podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona podľa § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 7 a § 39 ods. 1 Trestného zákona odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody na 6 rokov v ústave s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Nt 21/2013 z 2. augusta 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol a krajský súd sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu uznesením č. k. 2 Tos 93/2013-33 z 30. októbra 2013 taktiež zamietol.

V sťažnosti sťažovateľ uvádza, že mu konaním krajského súdu bolo odňaté právo na mimoriadny opravný prostriedok v súvislosti s vydaným nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 (ďalej aj „nález ústavného súdu“). K zamietnutiu jeho žiadosti o obnovenie trestného konania malo dôjsť zo strany okresného súdu aj krajského súdu s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „stanovisko najvyššieho súdu“) sp. zn. Tpj 44/2013, ako aj s poukazom na negáciu asperačnej zásady v dôsledku použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu. Podľa názoru sťažovateľa došlo v jeho prípade „*k navýšeniu spodnej hranice (dnes už protiústavne)*“ trestnej sadzby a súd vychádzal «*z takto upravenej sadzby, čím bola obmedzená objektivita rozhodovania. Predseda súdu bol viazaný nie len mienkou prísediacich... no tiež sám vychádzal z hranice 8 rokov 8 mesiacov, ktorá rezonovala ako východiskový bod. Mám za to, že nájdením mimoriadnych okolností, ktoré som splnil na MZT by som sa pri neexistencii nutnosti navyšovať spodnú hranicu dostal pod spodnú hranicu 4 rokov. Po druhé si myslím, že ak mi bola „negovaná“ AZ nemohol som sa objektívne dostať na hranicu 6 rokov, ktoré sú navýšením a nie znížením.*». Nadväzne na to sťažovateľ spochybňuje, či by všeobecný súd v obnovenom konaní mohol uložiť trest 6 rokov aj použitím inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. Vo svojej argumentácii sa rovnako dovoľáva „*rovnosti v dôstojnosti a právach*“ a poukazuje na znenie čl. 12 ods. 1

ústavy, ako aj na čl. 47 ods. 2 ústavy, uvádzajúc pritom obsah čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V závere v sťažnosti uvádza, že ústavne zaručená rovnosť pred zákonom by mu „mala zaručovať, aby sa vo svetle nálezu v časti vo výroku o treste realizovala náprava, aby... vo vzťahu k páchatelom u ktorých použitá nebola, alebo im bola povolená OK nebol znevýhodnený a bol odsúdený s nimi v rovnosti pred zákonom“.

Z návrhu sťažovateľa na rozhodnutie, ktorého sa od ústavného súdu domáha, vyplýva, že vo veci žiada vysloviť porušenie základného práva „na súdnu a inú právnu ochranu“, zrušiť uznesenie krajského súdu a rozhodnúť „o ďalšom konaní“. Vzhľadom na požiadavku obligatórneho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ s poukazom na nedostatok finančných prostriedkov požiadal zároveň o ustanovenie obhajcu v konaní o sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

1. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich nedostatkov niektorých náležitostí sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum napadnutého uznesenia. Po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu a s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach

a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). V súvislosti so svojím postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre rovnako zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Krajský súd uznesením č. k. 2 Tos 93/2013-33 z 19. decembra 2013 sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Nt 21/2013 z 19. decembra 2013 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú. Po zhrnutí dôvodov, ktoré sťažovateľ formuloval proti uzneseniu okresného súdu, krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho uznesenia uviedol:

«Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania rozhodoval v súlade s § 402 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí. Na tomto verejnom zasadnutí mal možnosť odsúdený v prítomnosti svojho obhajcu vyjadriť sa k svojmu návrhu, vrátane prednesenia konečného návrhu.

V ďalšom sa nadriadený súd zaoberal vytykanými chybami v odôvodnení sťažnosti z pohľadu, či je potrebné zasiahnuť do právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia mimoriadnym opravným prostriedkom - obnovou konania.

Úvodom je potrebné uviesť, že krajský súd v tomto konkrétnom prípade skonštatoval, že obnova konania proti výroku o treste neprichádza do úvahy tak ako to už uviedol sčasti súd prvého stupňa v písomných dôvodoch svojho rozhodnutia. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na námietky odsúdeného R. M. tak ako ich uvádzal v písomných dôvodoch svojej sťažnosti s tým, že v predmetnej veci Nález Ústavného súdu SR z 28. 11. 2012 PL. ÚS 106/2011 publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 428/2012, týkajúci sa „protiústavnosti“ časti ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. (veta za bodkočiarkou), nie je skutočnosť alebo dôkaz

skôr neznámy tak, ako to má na mysli ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. por. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, nemôže byť „novou skutočnosťou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por., pretože podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. sa netýkajú zmeny právneho stavu, teda zmeny zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu.

Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý návrh vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované priamo už v tomto ustanovení (v zásade ide o dôvod obnovy konania „ex lege“). Preto nie je potrebné, aby súd v tomto prípade skúmal aj splnenie podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Tr. por. - zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013 - bod I. a II. ...

V predmetnej veci však napriek vyššie uvedenému nebolo možné povoliť obnovu konania, pretože „protiústavná“ časť ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, bola vo veci konajúcim súdom (odvolacím súdom) pri ukladaní trestu po predchádzajúcej zmene trestnoprávnej kvalifikácie konania obžalovaného z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. a), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. (rozsudok Okresného súdu Prievidza z 20. 05. 2009, sp. zn. 2 T/247/2007) na zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a), d) Tr. zák. (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 19.11.2009, sp. zn. 23 To/121/2009) negovaná použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Súd v tomto prípade mohol v zákonom ustanovenom rozsahu znížiť trest až pod dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenú v osobitnej časti Trestného zákona už v pôvodnom konaní. Zníženie trestnej sadzby sa teda neodvíjalo od dolnej hranice zvýšenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, v časti prvej vety za bodkočiarkou. Súd teda mohol využiť celú časť sadzby (aj pod asperačne zvýšenou spodnou hranicou) a uložiť dokonca aj nižší trest, ako je uvedený v Osobitnej časti Trestného zákona.

Krajský súd v Trenčíne poukazuje aj na právne závery uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. 04. 2013, sp. zn. 4 Tdo/6/2013, ktorým podľa § 382 písm. c) Tr. por. bolo odmietnuté dovolanie obvineného R. M. a to z dôvodov tam uvedených. V citovanom uznesení už Najvyšší súd vyslovil, že: „Dovolací súd pripomína, že ustanovenie § 34 ods.

6 Tr. zák., *inter alia*, ukladá súdu povinnosť uložiť páchatel'ovi trest odňatia slobody, v prípade, že ho odsudzuje za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov. Krajský súd si túto zákonnú povinnosť splnil, pričom obvinenému R. M. ukladal trest podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím tzv. asperačnej zásady (§ 41 ods. 2 Tr. zák.) a zároveň s použitím moderačného ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, preto mu mohol uložiť trest odňatia slobody v rozpätí od šesť mesiacov až do 13 rokov a štyroch mesiacov (§ 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák.). Trest vo výmere šesť rokov bol obvinenému uložený v rámci tejto zákonom ustanovenej trestnej sadzby, z čoho je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. “

V tomto prípade preto možnosť dôslednej individualizácie trestu súdom (a teda ani identické právo obžalovaného) odňaté nebolo. Preto v tomto prípade v konečnom dôsledku nemožno hovoriť o „protiústavné“ uloženom treste s tým, že krajský súd sa plne odvoláva aj na dôvody vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. 04. 2013, sp. zn. 4Tdo/6/2013, ktoré možno aplikovať aj v danom prípade.

Ustanovenie § 41b zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s Nálezom Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011 sa pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania v tomto prípade nepoužije, pretože ústavne nesúladné účinky ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012 časti prvej vety za bodkočiarkou, na prejednávajúcu vec nedopadli - zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26. 11. 2013 - bod III.

III. Ak bolo použité ustanovenie § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012 21. decembra 2012, sa nepoužije.

Z takto rozvedených dôvodov krajský súd sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.»

Podstata sťažnosti spočíva v nesúhlase sťažovateľa s nepovolením obnovy konania v jeho trestnej veci, v ktorej bola pri ukladaní trestu použitá asperačná zásada zakotvená v ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona, ktorého časť textu za bodkočiarkou („súd uloží páchatel'ovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“) bola nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vyhlásená za nesúladnú s ústavou.

Ústavný súd preskúmal uznesenie krajského súdu, v ktorom krajský súd zhrnul skutočnosti relevantné pre posúdenie sťažovateľovho návrhu na obnovu konania prihlásiac sa k záverom uvedeným v uznesení okresného súdu, ako aj obsah sťažovateľom podanej sťažnosti a zistil, že sťažovateľovi bol v danej veci umožnený reálny prístup k súdu, keď všeobecný súd na základe ním podaného návrhu na obnovu konania vo veci konal, rozhodol a svoje rozhodnutie jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu v konaní o návrhu na povolenie obnovu konania ústavný súd hodnotí ako výstižné a nemožno ho považovať za rozporné so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu (m. m. II. ÚS 106/05). Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnovu konania totiž neznamená právo, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany trestného konania, ktorá sa domáha jeho obnovy, a ani právo na úspech v konaní.

Ústavný súd stabilne judikuje, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. III. ÚS 53/02, IV. ÚS 181/04).

Z obsahu uznesenia krajského súdu vyplýva, že stratu účinnosti časti právneho predpisu (časti § 41 ods. 2 Trestného zákona) nepovažoval za dopadajúcu na prípad sťažovateľa, keďže aj v pôvodnom trestnom konaní (ktorého obnovy sa sťažovateľ

domáhal) vychádzal krajský súd pri rozhodovaní o výške trestu z rozpätia trestnej sadzby od 6 mesiacov až do 13 rokov a 4 mesiacov (za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona zakotvujúceho mimoriadne zníženie trestu). V dôsledku nepoužitia tej časti § 41 ods. 2 Trestného zákona o uložení trestu nad jednu polovicu upravenej trestnej sadzby, ktorá bola vyhlásená za nesúladnú s čl. 1 ods. 1 ústavy, by teda aj v prípade obnovenia konania všeobecný súd opäť rozhodoval o uložení trestu v rovnako stanovenom rozpätí trestnej sadzby. Preto je ústavne akceptovateľný záver krajského súdu, že možnosť dôslednej individualizácie trestu súdom odňatá nebola, na základe čoho bola sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým nebolo návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania vyhovené, krajským súdom zamietnutá.

Z hľadiska obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd nedospel k záveru o arbitrárnosti napadnutého uznesenia ani vzhľadom na stotožnenie sa krajského súdu s obsahom stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 44/2013, podľa ktorého sú účinky použitia § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom pred 21. decembrom 2012 časti prvej vety za bodkočiarkou negované použitím § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona. Sprísnená trestná sadzba v tomto prípade totiž nemohla byť použitá pre jej neprimeranú prísnosť vzhľadom na okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a alebo z iného zákonom určeného dôvodu.

K námietkam sťažovateľa o nevyhnutnosti povolenia obnovy konania vzhľadom na zaručenie rovnosti sťažovateľa pred zákonom vo vzťahu k tým páchatel'om, u ktorých bola obnova konania povolená, ústavný súd poukazuje na ním už skôr formulovaný právny názor, že povoľovaním obnovy konania „ex offo“ by došlo k nadbytočnému, formálnemu a neúčelnému prehodnocovaniu právoplatných rozhodnutí v trestných veciach, ktoré by boli na základe návrhov odsúdených bez ďalšieho preskúmané, napriek tomu, že už v konaní o obnove konania je zo všetkých okolností zrejmé, že obnovenie konania nemôže pre odsúdeného privodiť iný, resp. priaznivejší výsledok (podobne I. ÚS 673/2013, III. ÚS 18/2014, III. ÚS 208/2014).

S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu formulované pri aplikácii relevantných právnych noriem v napadnutom uznesení korešpondujú so skutkovými zisteniami, a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých okolností podstatných pre rozhodovanie o otázke, ktorá mala z hľadiska posúdenia dôvodu zamietnutia sťažnosti sťažovateľa rozhodujúci význam. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhu dospel k záveru, že námietky sťažovateľa o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sú zjavne neopodstatnené, keďže medzi týmto uznesením a uvedeným základným právom neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala reálnu možnosť na to, aby mohol ústavný súd vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa pokladal ústavný súd za potrebné zaoberať sa aj možným porušením čl. 2 ods. 2 ústavy, obsahom ktorého je obmedzenie štátnych orgánov konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (sťažovateľ v sťažnosti nesprávne označil čl. 47 ods. 2 ústavy, hoci pri ňom uviedol znenie čl. 2 ods. 2 ústavy), ako aj možným porušením čl. 12 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Odmietnutie vyjadriť sa k možnosti porušenia označených článkov ústavy z dôvodu, že boli uvedené len v argumentácii sťažnosti (a nie v jej petite) v spojení s neustanovením ním žiadaného právneho zástupcu, by sa totiž v okolnostiach prípadu mohlo javiť ako neprímerane prísne.

Ústavný súd v zhode so svojou ustálenou judikatúrou pripomína, že čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 12 ods. 1 ústavy neobsahujú garanciu konkrétneho základného práva a slobody, ale sú akýmisi základnými či všeobecnými ustanoveniami limitujúcimi konanie štátnych orgánov (čl. 2 ods. 2 ústavy) alebo zásahy štátu vo vzťahu k nositeľom základných práv a slobôd (čl. 12 ods. 1 ústavy). V nadväznosti na uvedené treba konštatovať, že v prípade sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných

slobôd. Z uvedeného teda vyplýva, že porušenie iného článku ústavy možno podaním individuálnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietať len v spojení s namietaným porušením už konkrétneho označeného základného práva alebo slobody (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06, III. ÚS 224/08). Keďže porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 zistené nebolo, nie je možné ani vysloviť záver o porušení označených základných ustanovení ústavy. V závere ústavný súd poznamenáva, že čl. 47 ods. 2 ústavy, ktorý sťažovateľ nesprávne spája s ústavnými limitmi pre konanie štátnych orgánov, neobsahuje žiadnu garanciu rovnosti účastníkov v konaní, ktorej porušenie sťažovateľ v obsahu sťažnosti namieta, keďže uvedený článok v skutočnosti garantuje právo každého na právnu pomoc v konaní pred súdmi a inými orgánmi za podmienok ustanovených zákonom.

Vzhľadom na nedostatok vecnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľom označeným základným právom na súdnu ochranu zaručeným čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. ostatných sťažovateľom uvádzaných článkov ústavy, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú už pri jej predbežnom prerokovaní (obdobne I. ÚS 673/2013, III. ÚS 18/2014, III. ÚS 47/2014). Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol (prvý bod výrokovvej časti uznesenia), bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti.

2. Podľa zaužívanej praxe (napr. I. ÚS 337/08, I. ÚS 311/2012) ústavný súd môže ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť.

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené u sťažovateľa podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu sťažnosti a z výsledku jej

posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z bodu 1 časti II tohto uznesenia) zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (druhý bod výrokovej časti uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2014